

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 1758
Warszawa, 10 czerwca 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisaní posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Prawo łowieckie.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upowazniamy pana posła Andrzeja Brachmańskiego.

(-) Jan Antochowski; (-) Andrzej Aumiller; (-) Andrzej Brachmański; (-) Alfred Budner; (-) Bogdan Bujak; (-) Jan Chojnacki; (-) Kazimierz Chrzanowski; (-) Jerzy Czepułkowski; (-) Mieczysław Czerniawski; (-) Eugeniusz Czykwin; (-) Henryk Długosz; (-) Wojciech Domaradzki; (-) Witold Firak; (-) Witold Gintowt-Dziewałtowski; (-) Józef Głowa; (-) Joanna Grobel-Proszowska; (-) Grzegorz Gruszka; (-) Józef Gruszka; (-) Zofia Grzebisz-Nowicka; (-) Roman Jagieliński; (-) Andrzej Jagiełło; (-) Ewa Janik; (-) Zbigniew Janowski; (-) Wiesław Jędrusik; (-) Wiesław Kaczmarek; (-) Jan Klimek; (-) Jan Knańnik; (-) Antoni Kobiałusz; (-) Jan Kochanowski; (-) Bogdan Lewandowski; (-) Janusz Lisak; (-) Krystian Łuczak; (-) Stanisław Łyżwiński; (-) Marian Marczewski; (-) Wacław Martyniuk; (-) Józef Oleksy; (-) Małgorzata Ostrowska; (-) Kazimierz Plocke; (-) Czesław Pogoda; (-) Szczepan Skomra; (-) Adam Sosnowski; (-) Władysław Szkop; (-) Jan Szymański; (-) Renata Szynalska; (-) Marek Wikiński; (-) Edward Wojtalik; (-) Grzegorz Woźny; (-) Lech Zielonka.

USTAWA

z dnia.....

o zmianie ustawy Prawo łowieckie

Art. 1 W ustawie z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 372) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 2 pkt 2, skreśla się przecinek oraz wyrazy „za zezwoleniem ministra właściwego do spraw środowiska”,
- 2) w art. 8 ust. 3 – 5 otrzymują brzmienie:
  3. gospodarka łowiecka prowadzona jest na zasadach określonych w ustawie w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane,
    - 4.1) roczne plany łowieckie sporządzane przez dzierżawców obwodów łowieckich podlegają zatwierdzeniu przez wydzierżawiającego te obwody po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego i właściwego nadleśniczego,
    - 4.2) roczne plany łowieckie sporządzane przez zarządców obwodów łowieckich podlegają zatwierdzeniu przez właściwego wojewodę,
    - 4.3) zatwierdzenie bądź odmowa zatwierdzenia w całości czy części rocznego planu łowieckiego następuje w drodze decyzji administracyjnej,
    - 4.4) wieloletnie łowieckie plany hodowlane ustala wojewoda w porozumieniu z właściwym dyrektorem regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz Polskim Związkiem Łowieckim,
  5. otrzymują brzmienie dotychczasowego ust. 4.
- 3) w art. 9 w ust. 1. pkt 2 po wyrazie „odłowami” dodaje się wyrazy: „lub sprawdzianami pracy psów myśliwskich organizowanych przez Polski Związek Łowiecki.”,
- 4) art. 15 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
  4. Minister właściwy do spraw środowiska określa, w drodze rozporządzenia, wysokość ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną, podmioty

właściwe do zagospodarowania w imieniu skarbu państwa bezprawnie pozyskanej zwierzyny, pobrania środków pochodzących ze sprzedaży tusz oraz należnego ekwiwalentu”.

5) w art. 28 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

1a: obwody łowieckie mogą być także wydzierżawiane Polskiemu Związkowi Łowieckiemu.

6) w art. 28 w ust. 2 po wyrazach „przekazywać je” dodaje się wyrazy „na czas nie krótszy, niż lat 10.”,

7) w art. 29 ust. 1 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) W przypadku gdy obwód łowiecki znajduje się na terenie więcej niż jednego powiatu wydzierżawiającym jest starosta powiatu, na terenie którego znajduje się największa część obwodu łowieckiego.”,

8) w art. 29 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

5. Zasada określona w ust. 4 obowiązuje także w przypadku wyłączenia obwodu łowieckiego z wydzierżawienia w trakcie trwania umowy dzierżawy.

9) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„29a 1. Umowa dzierżawy obwodu łowieckiego powinna określać:

- 1) datę i miejsce zawarcia umowy,
- 2) strony umowy,
- 3) numer i powierzchnię obwodu łowieckiego,
- 4) obszar gruntów leśnych i polnych wchodzących w skład obwodu,
- 5) kategorię obwodu,
- 6) okres obowiązywania umowy,
- 7) wysokość czynszu dzierżawnego i termin jego płatności,
- 8) obowiązki stron,
- 9) zasady zastosowania odstrzału zastępczego,
- 10) sposób i terminy rozliczeń między stronami umowy w przypadku rozwiązania umowy dzierżawy obwodu łowieckiego.

2. Umowa dzierżawy obwodu łowieckiego ulega rozwiązaniu w przypadku:

- 1) wyłączenia obwodu łowieckiego z wydzierżawienia,
- 2) rozwiązania koła łowieckiego,

3) zgodnego oświadczenia stron

3. Umowa dzierżawy obwodu łowieckiego może ulec rozwiązaniu w przypadku rażącego naruszenia przez stronę obowiązków wynikających z umowy.”,

10) art. 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. Udział w kosztach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wysokości czynszu za dzierżawę obwodu łowieckiego, przy czym udział ten przypada w całości właściwemu nadleśnictwu”.

11) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32.1. Polski Związek Łowiecki jest zrzeszeniem osób fizycznych i prawnych - kół łowieckich, które prowadzą gospodarkę łowiecką poprzez ochronę, hodowlę i pozyskiwanie zwierzyny, oraz działają na rzecz ochrony przyrody.

2. Polski Związek Łowiecki posiada osobowość prawną.

3. Polski Związek Łowiecki oraz koła łowieckie działają na podstawie ustawy oraz statutu uchwalonego przez Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego.

4. Statut Polskiego Związku Łowieckiego określa w szczególności:

a) teren działania i siedzibę Związku,

b) sposób nabywania i utraty członkostwa w Związku oraz kole łowieckim, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków,

c) organy Związku oraz koła łowieckiego, ich kompetencje, tryb dokonywania ich wyboru, zmiany bądź uzupełnienia składu,

d) zadania koła i sposób ich realizacji oraz zasady reprezentowania koła,

e) fundusze i majątek Związku oraz koła łowieckiego, a także sposób ich nabywania i zbywania,

f) warunki ważności podejmowanych przez organy Związku bądź koła łowieckiego uchwał,

g) sposób ustanawiania składek członkowskich oraz wpisowego na rzecz Związku i koła łowieckiego,

h) zasady uchwalania i dokonywania zmian statutu,

i) zasady postępowania wewnątrzorganizacyjnego,

j) wzory deklaracji członkowskich w Związku oraz kole łowieckim,

- k) sankcje organizacyjne za naruszenie obowiązków członkowskich,
  - l) warunki i sposób łączenia się, podziału, rozwiązywania oraz likwidacji koła.
5. Osoba fizyczna może zostać członkiem Związku, jeżeli:
- a) jest pełnoletnia,
  - b) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw obywatelskich,
  - c) nie była karana za przestępstwa wymienione w prawie łowieckim,
  - d) nabyła uprawnienia do wykonywania polowania,
  - e) złożyła deklarację i uiściła wpisowe.
6. Członkiem Związku może być również cudzoziemiec spełniający wymogi określone w ust. 5 lit. a, c – e.
7. Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków i od odpowiedzialności cywilnej w zakresie czynności związanych z gospodarką łowiecką i polowaniami.

12) art. 32a otrzymuje brzmienie:

„Art. 32a. 1. Organami Związku są:

- a) Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, który tworzą, wyłonieni w wyborach pośrednich, przedstawiciele kół łowieckich i przedstawiciele członków niezrzeszonych w kołach łowieckich,
  - b) działająca między zjazdami Naczelna Rada Łowiecka,
  - c) Zarząd Główny jako organ zarządzający wraz z jego oddziałami terenowymi.
2. Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego reprezentuje Związek na zewnątrz.
3. Związek zobowiązany jest posiadać organ kontroli wewnętrznej, a w przypadku, gdy powołane zostały oddziały terenowe, także terenowe organy kontroli wewnętrznej.”,
4. Statut Związku może przewidywać powoływanie innych organów terenowych, które realizują - na terenie swego działania zadania określone w art. 34.”,

13) w art. 33:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Osobowość prawną koła łowieckie nabywają i tracą z dniem nabycia lub utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim.“,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„Oddziały terenowe o których mowa w art. 32a ust. 1 lit. c koordynują i nadzorują działalność kół łowieckich oraz członków - osób fizycznych nie zrzeszonych w kołach łowieckich.“,

c) dodaje się ust.5 i 6 w brzmieniu:

„5. Oddziały terenowe uchylają, w ramach nadzoru, sprzeczne z prawem bądź statutem PZŁ uchwały kół łowieckich.“,

„6. W sprawach nabycia lub utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim oraz utraty członkostwa w kole łowieckim zainteresowany może – po wyczerpaniu postępowania wewnątrz organizacyjnego - dochodzić swoich praw na drodze sądowej.“,

14)po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a 1. Koło łowieckie powinno liczyć co najmniej 10 osób fizycznych będących członkami Polskiego Związku Łowieckiego.

2. Założyciele koła podpisują i składają deklarację członkowską, według wzoru ustalonego przez Polski Związek Łowiecki.

3. Założyciele koła, którzy podpisali i złożyli deklarację, stają się członkami koła z chwilą przyjęcia go do Polskiego Związku Łowieckiego.“,

15)art. 34 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

4) ustalanie kierunków i zasad rozwoju łowiectwa, zasad selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych,

16)w art. 35 w:

a) ust. 1 po wyrazie „własnych“, dodaje się wyraz „wpisowego“,

b) ust. 2 po wyrazie „Łowieckiego“ dodaje się wyrazy: „oraz kół łowieckich“ a także wyraz „jego“ zastępuje się wyrazem „ich“ oraz dodaje zdanie drugie w brzmieniu: „Majątek Polskiego Związku Łowieckiego i kół łowieckich nie podlega podziałowi między członków“.

17)po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:

„Art. 35a 1.Nadzór nad działalnością Polskiego Związku Łowieckiego sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.“

2. Przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r., Nr 79, poz. 855) regulujące zasady nadzoru nad stowarzyszeniami stosuje się odpowiednio do nadzoru nad działalnością Polskiego Związku Łowieckiego”,

18)w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2.Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich winni posiadać strażników łowieckich, których zadaniem jest ochrona zwierzyny.”,

19)art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Strażnicy, o których mowa w art. 36 ust. 3 pkt 2

- a) wykonując zadania współdziałają z Państwową Strażą Łowiecką. Przy wykonywaniu czynności służbowych przysługują im uprawnienia oraz obowiązują zasady, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 1, pkt 5, pkt 6, pkt 9, pkt 11, ust. 3, ust. 4 oraz ust. 8-11,
- b) mają prawo do noszenia i używania, w celach ochrony zwierzyny przed szkodnikami łowieckimi, broni myśliwskiej, o ile są członkami PZŁ.,

20)w art. 40 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3.Broń myśliwska, o której mowa w art. 40 ust. 1 lit. b nabywana jest przez dzierżawców bądź zarządców obwodów łowieckich oraz używana, ewidencjonowana i przechowywana na zasadach określonych w przepisach o broni i amunicji.”,

21)art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42 1. Polowanie może być wykonywane przez członków Polskiego Związku Łowieckiego lub cudzoziemców, o których mowa w art. 42a za zgodą dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego.”,

2.Podczas polowania uprawniony do jego wykonywania winien posiadać:

- 1) dowód członkostwa Polskiego Związku Łowieckiego z aktualnym wpisem o zaliczonym corocznie treningu strzeleckim organizowanym przez Polski Związek Łowiecki. Wymóg ten nie dotyczy to cudzoziemców wymienionych w art. 42a,
- 2) pozwolenie na posiadanie broni myśliwskiej lub inny dokument uprawniający do jej posiadania jeśli wykonuje polowanie przy pomocy broni do celów łowieckich.
- 3) zezwolenie na posiadanie ptaka łowczego, jeżeli wykonuje polowanie przy pomocy ptaków łowczych.

3.Wyróżnia się trzy rodzaje uprawnień do wykonywania polowania:

- 1) podstawowe – uprawniające do odstrzału zwierząt łownych, z wyjątkiem samców zwierzyny płowej,
- 2) selekcyjonerskie – uprawniające do odstrzału wszystkich zwierząt łownych,
- 3) sokolnicze – uprawniające do łowienia zwierzyny przy pomocy ptaków łowczych.

4. Warunkiem uzyskania uprawnień do wykonywania polowania o których mowa w ust. 3 pkt 1 jest:

- 1) odbycie rocznego stażu w kole łowieckim lub ośrodku hodowli zwierzyny,
- 2) odbycie szkolenia przeprowadzonego przez Polski Związek Łowiecki,
- 3) złożenie egzaminu przed komisją powołaną przez Polski Związek Łowiecki,

5. Z odbycia stażu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 zwolnione są:

- 1) osoby posiadające wyższe lub średnie wykształcenie leśne,
- 2) osoby posiadające inne wyższe wykształcenie o specjalności łowieckiej,
- 3) strażnicy łowieccy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę nie krócej niż 2 lata,
- 4) cudzoziemcy, jeżeli posiadają aktualne uprawnienie do wykonywania polowania w innym państwie,
- 5) osoby, które uprzednio utraciły członkostwo w Polskim Związku Łowieckim,

6. Warunkiem uzyskania uprawnień, o których mowa w ust. 3 pkt 2 jest:

- 1) posiadanie uprawnień podstawowych przez co najmniej trzy lata,
- 2) odbycie szkolenia przeprowadzonego przez Polski Związek Łowiecki oraz
- 3) złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu przez komisję egzaminacyjną powołaną przez Polski Związek Łowiecki,

7. Warunkiem uzyskania uprawnień, o których mowa w ust. 3 pkt 3 jest:

- 1) posiadanie uprawnień podstawowych,
- 2) odbycie szkolenia przeprowadzonego przez Polski Związek Łowiecki oraz

3) złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu przez komisją egzaminacyjną powołaną przez Polski Związek Łowiecki,

8. Do wykonywania polowania indywidualnego, poza dokumentami określonymi w ust. 2 jest wymagane pisemne upoważnienie wydane przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego.”,

9. Polski Związek Łowiecki jako organizator szkolenia i egzaminowania ustala wysokość odpłatności związanej ze szkoleniem i egzaminowaniem, uwzględniając ponoszone przez organizatorów szkolenia i egzaminowania koszty.

10. Uprawnienia do wykonywania polowania wygasają po upływie 5 lat od ustania członkostwa w Polskim Związku Łowieckim.

22) po art. 42 dodaje się art. 42a w brzmieniu:

„Art. 42a Uprawnienia do wykonywania polowania posiadają także obywatele państw Unii Europejskiej, o ile posiadają oni uprawnienia do wykonywania polowania w kraju należącym do Unii Europejskiej i złożą egzamin uzupełniający przed komisją, o której mowa w art. 42 ust. 4 pkt 3 z obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących zasad i warunków wykonywania polowania a także listy gatunków zwierząt łownych oraz okresów polowań na te zwierzęta.

23) po art. 42a dodaje się art. 42b w brzmieniu:

Art. 42b Bezpośrednio po dostarczeniu przez uprawnionego do wykonywania polowania pozyskanej zwierzyny do punktu skupu osoba go prowadząca obowiązana jest oznakować tusze łosi, jeleni, danieli, muflonów, saren i dzików.

24) po art. 42b dodaje się art. 42c w brzmieniu:

Art. 42c Odstrzał samców łosi, jeleni, danieli, sarn i muflonów podlega ocenie co do jego zgodności z zasadami selekcji osobniczej. Polski Związek Łowiecki powołuje komisje do oceny zgodności odstrzału z zasadami selekcji. W skład komisji winni wchodzić przedstawiciele dzierżawcy bądź zarządcy obwodu łowieckiego, właściwego nadleśnictwa, a także Polskiego Związku Łowieckiego.”,

25) po art. 42c dodaje się art. 42d w brzmieniu:

Art. 42d Minister właściwy do spraw środowiska określił w drodze rozporządzenia sposób wyceny oraz ewidencji trofeów łowieckich uwzględniając formuły wyceny Międzynarodowej Rady Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny.

26) w art. 43 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43 ust. 1 Cudzoziemiec lub obywatel polski stale zamieszkały za granicą nie będący członkiem Polskiego Związku Łowieckiego bądź nie

spełniający warunków określonych w art. 42a może wykonywać polowanie po wykupieniu polowania u przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności o której mowa w art. 17 ust.1pkt 3, bądź na podstawie zgody ministra właściwego do spraw ochrony środowiska.”,

27)w art. 43 ust. 2 pkt 1 – 2 otrzymują brzmienie:

- 1) szczegółowe zasady powoływania komisji egzaminacyjnych oraz zakres i tryb przeprowadzenia egzaminów o których mowa w art. 42 ust. 4 pkt 3, 42 ust. 6 pkt 3 i 42 ust. 7 pkt 3 uwzględniając:
  - konieczność zapewnienia w składzie komisji egzaminacyjnej przedstawicieli Polskiego Związku Łowieckiego, wojewody, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i Policji,
  - rodzaje uzyskiwanych uprawnień,
  - wymagane do złożenia przed egzaminem dokumenty,
  - sposób przeprowadzenia i udokumentowania egzaminu.
- 2) wzory dokumentów potwierdzających uzyskanie uprawnień o których mowa w art. 42 ust.3 i art. 42 a.”,

28)w art. 43 w ust. 3 wyrazy „art. 42 ust. 5” zastępuje się wyrazami „art. 42b.”,

29)w art. 45 ust. 1 skreśla się wyrazy: „regionalnej organizacji.”

Art. 2 Akty wydane na podstawie upoważnień ustawowych zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc do czasu ich zastąpienia przez akty wydane na podstawie niniejszej ustawy nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2004 r.

Art. 3 Umowy dzierżawy obwodów łowieckich zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują swą ważność przez okres na jaki zostały zawarte.

Art. 4 Statut Polskiego Związku Łowieckiego oraz statuty kół łowieckich zachowują swą moc do czasu ich zastąpienia przez statut uchwalony w myśl art. 32 ust. 3 ustawy nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2005 r.

Art. 5 Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

UZASADNIENIE

Głównym powodem nowelizacji ustawy Prawo łowieckie jest konieczność dostosowania jej przepisów do norm obowiązujących w Unii Europejskiej, a także usunięcie pewnych niekonsekwencji w przepisach dotychczas obowiązujących. W proponowanych zmianach znalazła się materia regulowana do tej pory rozporządzeniami, co częstokroć powodowało zarzut o ich niekonstytucyjność. Uszczegółowiono także przepisy dotyczące Polskiego Związku Łowieckiego. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej wymusza zmianę przepisów dotyczących możliwości przynależności do Polskiego Związku Łowieckiego, a także prawa do polowania w naszym kraju. Projektowane przepisy przewidują uznanie uprawnień do wykonywania polowania posiadanych przez obywateli państw należących do Unii Europejskiej na terenie naszego kraju, jednak pod wyjątkiem zdania przez te osoby egzaminu uzupełniającego. Zakres egzaminu dotyczyć będzie przepisów dotyczących zasad i warunków wykonywania polowania, a także listy gatunków zwierząt łownych oraz okresów polowań na te zwierzęta. Uzasadnione jest to faktem, iż w Unii Europejskiej brak jest unifikacji prawa łowieckiego i każdy z członków na terenie własnego państwa może przyjmować odmienne rozwiązania prawne. Także obywatele państw należących do Unii Europejskiej będą mogli zostać członkami Polskiego Związku Łowieckiego na tych samych zasadach co Polacy. Do tej pory istniał wymóg stałego zamieszkiwania na terenie naszego kraju.

- 1) Proponowana zmiana art. 4 ust. 2 pkt 2 zmierza do odformalizowania możliwości polowania przy pomocy ptaków łowczych. Ponieważ na posiadane takiego ptaka wymagane jest zezwolenie ministra, uznano iż zbytecznym jest dodatkowe zezwolenie na łowienie przy jego pomocy zwierzyny.
- 2) Propozycja zmian art. 8 ust. 3 uzasadniona jest podstawowym rozwiązaniem przyjętym przez ustawę Prawo łowieckie. Art. 1 ustawy stanowi, iż zwierzęta łowne w stanie wolnym są własnością skarbu państwa zaś w art. 6 oraz 7

wskazuje ministra ds. środowiska oraz wojewodów jako organy administracji w zakresie łowiectwa. Siłą rzeczy administracja państwowa powinna mieć efektywny wpływ na gospodarowanie populacjami zwierząt łownych. Roczne plany łowieckie oraz wieloletnie plany hodowlane stanowią podstawowy instrument sterowania populacjami zwierzyny przy czym roczne plany łowieckie dla poszczególnych obwodów łowieckich powinny być ściśle powiązane z planami wieloletnimi opracowanymi dla rejonów hodowlanych. Z tego też powodu rejony hodowlane oraz plany wieloletnie dla tych rejonów powinien ustalać wojewoda. Obok dotychczasowego uprawnienia wojewody, jakim jest tworzenie obwodów łowieckich, powstałby w ten sposób pakiet uprawnień umożliwiający efektywne oddziaływanie na prowadzoną przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, gospodarkę łowiecką. Roczne plany łowieckie, powiązane z planami wieloletnimi i z nich wynikające, sporządzałiby, jak dotychczas, dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich. Zatwierdzane byłyby one - w przypadku obwodów dzierżawionych - przez podmioty wydzierżawiające te obwody, zaś w przypadku obwodów wyłączonych z wydzierżawienia - przez wojewodów. Wyłączenia obwodów z wydzierżawienia dokonuje minister właściwy do spraw środowiska do realizacji celów wskazanych w ustawie. Jest zatem rzeczą oczywistą, iż kontrole nad realizacją tych celów powinien sprawować także organ administracji państwowej.

- 3) Zmiana art. 9 ust. 1 pkt 2 polega na umożliwieniu przeprowadzania wiosennych prób polowych psów myśliwskich. Szkolenie tego typu jest koniecznością, chociażby z uwagi na fakt, iż do określonych polowań wymagane jest posiadanie ułożonego w tym celu psa.
- 4) Przepis art. 15 ust. 4 rozszerza delegację do wydania rozporządzenia między innymi o określenie sposobu postępowania z tuszami zwierzyny bezprawnie pozyskanej, a także o określenie podmiotu uprawnionego do pobierania ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną. Do tej pory brak było w tym zakresie przepisów, co w praktyce czyniło martwymi przepisy rozporządzenia.
- 5) Wprowadzenie w art. 28 po ust. 1 pkt 1a umożliwi wydzierżawianie obwodów łowieckich także Polskiemu Związkowi Łowieckiemu. Stwarza to gwarancję, że wszystkie obwody łowieckie, niezależnie od ich jakości, znajdą dzierżawcę.

Należy bowiem oczekiwać, że w związku z rosnącymi kosztami zagospodarowania łowisk niektóre deficytowe obwody łowieckie nie znajdą chętnych dzierżawców. W tej sytuacji dzierżawcą może być Polski Związek Łowiecki.

- 6) Art. 28 ust. 2 nie regulował dotąd terminu na jaki przekazuje się w zarząd obwody łowieckie celem prowadzenia ośrodków hodowli zwierzyny. Nowy przepis, z jednej strony, ułatwi decyzję w sprawie przekazywania obwodów do dzierżawienia, z drugiej zaś zwolni ministra i zainteresowane podmioty z cyklicznego podejmowania uciążliwych procedur administracyjnych związanych z przedłużaniem wyłączenia obwodów z wydzierżawienia, w przypadku prawidłowego ich funkcjonowania.
- 7) Proponowany przepis art. 29 ust. 1 pkt 3 ma charakter przepisu kompetencyjnego i będzie miał zastosowanie, kiedy obwód łowiecki znajduje się na terenie dwóch lub więcej powiatów.
- 8) Ust. 5 art. 29 wypełnia istniejącą lukę dotyczącą sytuacji, gdy w trakcie umowy dzierżawy następuje wyłączenie z wydzierżawienia i przekazanie obwodu celem prowadzenia OHZ. Podobnie jak w przypadku podziału czy zmiany granic obwodu niezbędnym jest rozliczenie między dotychczasowym dzierżawcą a nowym zarządcą.
- 9) Z uwagi na fakt, że Polski Związek Łowiecki realizuje nałożone przez ustawodawcę zadania gospodarowania populacjami zwierząt łownych dzierżawiąc obwody łowieckie, umowa dzierżawna, choć jest umową cywilnoprawną pomiędzy wydzierżawiającym a dzierżawcą, powinna spełniać określone wymogi, które zostały zapisane w ustawie. Proponowany zapis art. 29 a jest niezbędny, bowiem ingeruje w określoną przez kodeks cywilny swobodę zawierania i kształtowania umów. Musi mieć zatem rangę przepisu ustawowego.
- 10) Dotychczasowy przepis przewidywał, iż udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną uwzględniany był w wysokości czynszu. Ponieważ czynsz podlega podziałowi pomiędzy właściwe nadleśnictwo i gminę, to gminie przypadają także wpłaty uiszczane przez dzierżawców, bądź zarządców tytułem partycypacji w kosztach ochrony lasów przed zwierzyną. Nie znajduje to jakiegokolwiek

uzasadnienia, bowiem ochroną lasu, a co za tym idzie kosztami z tym związanymi nie zajmuje się gmina a nadleśnictwo.

- 11) Zmiana brzmienia dotychczasowego art. 32 ustawy wynika z konieczności uzupełnienia przepisów dotyczących Polskiego Związku Łowieckiego. Państwo powierza PZŁ określone zadania w dziedzinie łowiectwa i musi zatem posiadać gwarancję, iż struktura organizacyjna Związku umożliwi realizację tych zadań. Z drugiej strony, zgodnie z duchem Konstytucji RP, Zrzeszenie ma prawo samodzielnie kształtować swe normy statutowe w ramach istniejącego prawa. Aby spełnić obie cytowane zasady wykorzystano w tym miejscu przepisy ustawy o stowarzyszeniach, umożliwiając Zrzeszeniu kształtowanie swych wewnętrznych rozwiązań organizacyjnych po spełnieniu warunków minimalnych określonych w ustawie. Głównym ustawowym zadaniem Polskiego Związku Łowieckiego jest prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej. Jej elementami jest ochrona, hodowla i pozyskiwanie zwierzyny. Członkowie Zrzeszenia, tak osoby fizyczne, jak i prawne – koła łowieckie, realizując wymienione zadania działają na rzecz ochrony przyrody. Statut Zrzeszenia uchwała wprawdzie Krajowy Zjazd Delegatów PZŁ ale zawierać on powinien wskazane w ustawie struktury organizacyjne, które dają gwarancję skutecznego realizowania zadań ustawowych a także zapewniają realizację praw obywatelskich w dziedzinie łowiectwa. Zgodnie z zaleceniami komitetu integracyjnego udostępniono wszystkim obywatelom państw Unii Europejskiej prawo do polowania na terytorium kraju na warunkach takich, jakie obowiązują obywateli polskich. W związku z potencjalnym zagrożeniem wynikającym z posługiwania się przez członków zrzeszenia bronią palną nałożono na nich obowiązek ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej oraz następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 12) Przepisy dotyczące zasad organizacyjnych Zrzeszenia są analogiczne do tych określonych w ustawie o stowarzyszeniach. Poza minimum określonym w ustawie związek otrzymał prawo powoływania innych, dodatkowych struktur, które wspomagałyby jego działalność. Podstawową strukturą organizacyjną Polskiego Związku Łowieckiego pozostają koła łowieckie realizujące na terenie dzierzawionych obwodów łowieckich cele racjonalnej gospodarki łowieckiej. Koła posiadają osobowość prawną co wymusza na nich dbałość o efektywność prowadzonej gospodarki łowieckiej. Członkostwo w Polskim Związku Łowieckim

jest warunkiem istnienia koła oraz posiadania przez nie osobowości prawnej. Polski Związek Łowiecki aby skutecznie realizować zadania w dziedzinie gospodarki łowieckiej nałożone przez państwo, musi posiadać struktury sprawujące nadzór nad działalnością kół łowieckich. Strukturą taką są terenowe oddziały Zarządu Głównego PZŁ, który jest reprezentantem Zrzeszenia i odpowiada za realizację zadań zleconych w dziedzinie łowiectwa bezpośrednio przed centralnymi organami administracji państwowej. Struktura organizacyjna Związku zapisana w ustawie odpowiada strukturom określonym dla organizacji pozarządowych w ustawie o stowarzyszeniach. Poza określonymi w ustawie organami Związek posiadać może także inne – o ile określi je w uchwalanym przez siebie Statucie.

- 13) W art. 33 pozostawiono dotychczasową zasadę określającą koło łowieckie jako podstawową strukturę organizacyjną Zrzeszenia. Kierując się zasadami realizowanymi w państwach Unii Europejskiej, wprowadzono możliwość nadzoru sądowego nad istotnymi decyzjami korporacyjnymi Zrzeszenia takimi jak nabywanie i utrata członkostwa w PZŁ a także w kole łowieckim.
- 14) Zmniejszono minimalną liczbę członków zawiązujących się kół łowieckich w celu zwiększenia ilości kół, co w efekcie powinno wzmocnić ich demokrację wewnętrzną oraz poprawić efektywność prowadzonej przez nie gospodarki łowieckiej. Powiększenie liczby kół łowieckich spowoduje ograniczenie ilości dzierżawionych przez jedno koło obwodów łowieckich a to z kolei powinno wpłynąć na zintensyfikowanie prowadzonej tam gospodarki łowieckiej. Istnienie koła łowieckiego jest ściśle powiązane z dzierżawieniem przez nie co najmniej jednego obwodu łowieckiego.
- 15) Do pakietu zadań Zrzeszenia dodano obok ustalania kierunków i zasad rozwoju łowiectwa także ustalanie zasad selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych. Selekcja populacyjna dotyczy wszystkich gatunków zwierząt łownych zaś osobnicza – jedynie samców zwierzyny płowej to znaczy łosi, jeleni, danieli, saren oraz muflonów.
- 16) Uściślono przepisy organizacyjne dotyczące tworzenia majątku Zrzeszenia wychodząc z założenia, że PZŁ jest organizacją ideową tzn. nie działa w celach

komercyjnych. Z tego też powodu majątek wypracowany w trakcie tej działalności, tak na szczeblu koła łowieckiego, jak i na pozostałych szczeblach zarządzania powinien być zachowany dla realizacji zadań ustawowych Zrzeszenia.

- 17) Z uwagi na fakt iż Polski Związek Łowiecki realizuje zadania państwa w dziedzinie gospodarki łowieckiej, nadzór nad tą działalnością sprawować winien centralny organ administracji państwowej. Od lat nadzór ten sprawuje Minister Środowiska. Jednocześnie sfera działalności związku, która nie jest związana bezpośrednio z realizacją zadań ustawowych powinna podlegać związkowej samorządności. Z tego też powodu za najtrafniejsze rozwiązanie uznano nadzór jaki wynika z ustawy o stowarzyszeniach gdzie decyzje podległej organizacji mogą być kontrolowane poprzez sądy powszechne a nie bezpośrednio przez administrację państwową.
- 18-20) Zmieniono przepisy o strażnikach łowieckich jakich powinni posiadać dzierżawcy bądź zarządcy obwodów łowieckich. Dotychczasowa ustawa wyposażała te osoby w poważne kompetencje (np. występowanie przed sądami w roli oskarżyciela, legitymowanie osób, przeszukiwanie pojazdów i pomieszczeń) co pociągało za sobą wysokie wymagania odnośnie kwalifikacji tych strażników. Większość tych wymagań (np. wykształcenie) była praktycznie niewykonalna. Z tego też powodu z jednej strony ograniczono poważnie przywileje tych strażników a z drugiej urealniono wymagania jakie się im stawia w tym zakresie.
- 21) W art. 42 ust. 1 poszerzono krąg osób mających prawo do wykonywania polowania o cudzoziemców – obywateli państw Unii Europejskiej, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania na terenie państwa należącego do Unii Europejskiej. Wprowadzono także obowiązek corocznego treningu strzeleckiego organizowanego przez Polski Związek Łowiecki, co podniesie poziom wyszkolenia strzeleckiego myśliwych. W ust. od 3 do 7 rozszerzono także przepisy dotyczące warunków wykonywania polowania oraz rodzajów uprawnień i trybu ich nabywania. Więcej uwagi poświęcono szczególnie sokolnictwu gdyż w dotychczasowej ustawie było ono potraktowane zbyt lapidarnie co rodziło wątpliwości i dowolności w interpretowaniu istniejących przepisów. Dotychczas przepisy te zawarte były w rozporządzeniu, a winny mieć

one rangę ustawową. Przyjęto także rozwiązanie w myśl którego nabyte uprawnienia do wykonywania polowania tracą moc po upływie 5 lat od ustania członkostwa w PZŁ.

- 22-24) W art. 42 a wprowadzono przepis umożliwiający obywatelom państw Unii Europejskiej wykonywanie polowania w Polsce na takich warunkach, na jakich czynią to obywatele RP. Niezależnie od tego utrzymano możliwość wykupienia przez cudzoziemca polowania bez konieczności nabywania uprawnień (osobą odpowiedzialną za prawidłowy odstrzał jest wówczas tzw. podprowadzający), a także polowanie za zgodą ministra sprawującego nadzór nad łowiectwem (art. 43 ust.1). W art. 42 b i c wprowadza się obowiązek znakowania wybranych gatunków zwierzyny oraz oceny prawidłowości pozyskania samców zwierzyny płowej. Pierwszy z tych przepisów spełnia wymogi unijne w dziedzinie identyfikacji pozyskanych tusz, zaś drugi – umożliwia skuteczną kontrolę prawidłowości podstawowych gatunków zwierzyny.
- 25) Przepis art. 42 b przewiduje delegację do wydania rozporządzenia dotyczącego trofeistyki łowieckiej. Do tej pory brak było takich przepisów, co w sposób znaczny utrudniało jej prowadzenie.
- 26) Przepis art. 43 ust. 1 dotyczy możliwości wykonywania polowania przez cudzoziemców z poza Unii Europejskiej, bądź też obywateli polskich stale zamieszkujących za granicą.
- 27) Zmiana brzmienia art. 43 ust. 2 pkt 1-3 wynika z konieczności doprecyzowania delegacji ustawowej dla ministra gdyż część przepisów jaka znalazła się w rozporządzeniu stanowi materię ustawową.
- 28) Przepis ten stał się koniecznością ze względu na zmianę numeracji poprzednich artykułów.
- 29) Wykreślenie z art. 45 ust. 1 wyrazów odnoszących się do struktury organizacyjnej Polskiego Związku Łowieckiego wynika z faktu, iż struktura PZŁ została opisana w całości w art. 32.

Art. 2 nakłada na ministra ds. środowiska obowiązek zmiany rozporządzeń w przypadku gdy zmianie uległy delegacje ustawowe, przy czym określa dość długi termin, a mianowicie do końca 2004 r.

Art. 3 Ponieważ ustawa w art. 29 a ingeruje w treść umów dzierżawy obwodów łowieckich, koniecznym byłaby zmiana wszystkich umów. Przepis ten zapobiega temu wychodząc ze słusznego założenia, iż aktualne umowy powinny obowiązywać na okres jaki zostały zawarte.

Art. 4 W związku z art. 32 ust. 4 koniecznym jest zmiana statutu Polskiego Związku Łowieckiego, który zawierał będzie także przepisy dotyczące kół łowieckich. Ponieważ organem właściwym do uchwalenia statutu jest Krajowy Zjazd Delegatów PZŁ określono termin do końca roku 2005, w którym to ma się on odbyć.

Proponowane rozwiązania nie będą pociągać dla budżetu Państwa środków finansowych.

Warszawa, dnia 8 lipca 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie jest nowelizacja licznych artykułów obowiązującej ustawy.

Projekt przewiduje m.in. likwidację odrębnego pozwolenia na polowanie z użyciem ptaków, zmianę zasad sporządzania rocznych i wieloletnich planów łowieckich, umożliwienie przeprowadzania wiosennych sprawdzianów psów myśliwskich, określanie przez ministra właściwego ds. środowiska podmiotów właściwych do zagospodarowania zwierzyny pozyskanej przez kłusowników, możliwość dzierżawienia obwodów łowieckich przez Polski Związek Łowiecki, określenie minimalnego okresu dzierżawy i zawartości umowy dzierżawy obwodu łowieckiego, podział kwoty czynszu dzierżawnego pomiędzy samorządy a administrację leśną, ograniczenie kompetencji strażników łowieckich i wymagań wobec kandydatów na strażników, umożliwienie udziału w

polowaniach myśliwym z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz wprowadzenie corocznego sprawdzianu strzeleckiego.

Dodatkowo ulegają zmianie przepisy dotyczące Polskiego Związku Łowieckiego (PZŁ). Projekt zmienia cel działania PZŁ, szczegółowo reguluje jego strukturę i sposób wyłaniania władz, ogranicza członkostwo osób prawnych oraz poddaje działalność kół łowieckich ściślejszej kontroli Związku. Projekt przewiduje wejście w życie nowych przepisów z dniem 1 stycznia 2004 r.

2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem

Prawo obywatela UE do udziału w polowaniu na terytorium innego państwa członkowskiego należy rozpatrywać z punktu widzenia art. 12 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE). Przepis tego artykułu zakazuje, w ramach postanowień traktatu, wszelkiej dyskryminacji ze względu na obywatelstwo. Praktyka orzecznicza Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) wskazuje, że zawarty w art. 12 TWE zakaz dyskryminacji ze względu na obywatelstwo nie oznacza całkowitego zakazu stosowania różnych przepisów wobec obywateli własnych i innych państw członkowskich – różne traktowanie musi być jednak uzasadnione ważnym interesem, a wprowadzane dodatkowe wymagania muszą mieć charakter ograniczony i proporcjonalny do potrzeb.

Pozostałe przepisy projektu dotyczą materii nieregulowanej przez obowiązujące prawo UE.

3. Układ Europejski

Żadne z postanowień Układu ustanawiającego stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) nie dotyczy materii objętej zakresem omawianego projektu.

4. Analiza przepisów projektu

Przepis art. 1 pkt. 22 projektu, dotyczący dodania art. 42a, należy rozpatrywać ze względu na zgodność z przepisem art. 12 TWE. Projektowany przepis przewiduje uznanie posiadanych przez obywateli państw członkowskich UE uprawnień do wykonywania polowania uzyskanych w innych państwach członkowskich. Warunkiem dopuszczenia myśliwych z państw UE do wykonywania polowania w Polsce byłoby zdanie egzaminu z polskich przepisów dotyczących zasad i warunków wykonywania polowania a także listy gatunków zwierząt łownych oraz okresów polowań na nie.

Wymóg sprawdzenia wiedzy istotnej ze względu na bezpieczeństwo w czasie polowania oraz ochronę przyrody jest uzasadniony, forma egzaminu uzupełniającego składanego przed komisją nie narusza warunków proporcjonalności i ograniczonego charakteru. Projektowany przepis art. 42a jest więc zgodny z przepisem art. 12 TWE.

5. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie jest zgodny z obowiązującym prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: łowiectwo, ochrona przyrody, Unia Europejska

---

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 14 lipca 2003 r.

Cena 1,11 zł + 22% VAT

